

NET ZERO CITIES



EU MISSION PLATFORM

CLIMATE NEUTRAL AND SMART CITIES



NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Van silo's naar synergieën: *samenwerkingsverbanden mogelijk maken voor het*

Transition Team-programma



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie onder subsidieovereenkomst nr. 101036519.

Transition Team-programma



Gebied 1:

**Bevordering van
interdepartementale
coördinatie en
samenwerking**

Gebied 2:

**Versterking van het
mandaat van TT,
zowel intern als
extern**

Gebied 3:

**Het
opbouwe
n van
van capaciteiten
en vaardigheden
voor de TT**

Gebied 4: Het

**ontwikkelen

van een
aanpak van het
het overgangsteam**







not enough
evolving
waiting
cohesive
not finished
on hold
small
fading
up and running
restructuring
in transition
present
internal
unclear
prioritizing





Algemene doelstelling

Het bevorderen van een veilige, collaboratieve ruimte voor peer-learning, reflectie en innovatie, waar vertegenwoordigers van steden die betrokken zijn bij de Net Zero Mission kunnen nadenken over de **uitdagingen en kansen** met betrekking tot het transitieteam, bestuursmodellen en samenwerkingspraktijken, meer specifiek in deze sessie.

Door:

- *Een gedeeld begrip **introduceren** van het bestuur van de missie, en uitleggen hoe en waarom dit cruciaal is voor klimaatactie*
- ***Leren** van andere steden hoe diverse benaderingen het bestuur van de missie ondersteunen, en hoe zij uitdagingen aanpakken terwijl ze de samenwerking en coördinatie tussen afdelingen en belanghebbenden verbeteren*
- ***Van gedachten wisselen over** hoe je in de praktijk hiaten, sterke punten en kansen kunt beoordelen voor betere samenwerking en effectief bestuur*





Agenda

1. Welkom, inleiding, agenda *[10 min]*
2. **Achtergrond** *[20 min]*
3. **Leren van ervaringen in de praktijk** *[20 min]*
4. Vragen en antwoorden *[10 min]*
5. Pauze *[10 min]*
6. **Uitwisseling met elkaar** *[40 min]*
7. Afsluiting *[10 min]*





Achtergrond:

Theoretische uitgangspunten en waarom deze van belang zijn

20 minuten



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Leren van de praktijk:

Ervaringen uit steden

20 minuten



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Waarom missies belangrijk zijn en de rol van transitieteams daarbinnen

NetZeroCities

Liisa & Lily



NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie onder subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Adaptation to climate change

Aiming to guide at least 150 communities through understanding climate risks, developing pathways for preparation, and implementing innovative solutions by 2030.



Cancer

Improving the lives of more than 3 million people by 2030 through prevention, cure and for those affected by cancer including their families, to live longer and better.



Climate-neutral and smart cities

Deliver 100 climate-neutral and smart cities by 2030 and ensure that these cities act as experimentation and innovation hubs to enable all European cities to follow suit by 2050.



A Soil Deal for Europe

Establish 100 living labs and lighthouses to lead the transition towards healthy soils by 2030.



Restore our Ocean and Waters

Protecting and restoring our ocean and waters through innovation and action by 2030.

*„EU-missies zijn grootschalige initiatieven in het kader van Horizon Europa, waarbij **duidelijke, aan een tijdschema gebonden doelstellingen** worden vastgesteld die **gerichte inspanningen stimuleren om enkele van onze grootste uitdagingen aan te pakken**...*

*Door onderzoekers, beleidsmakers, burgers en belanghebbenden **samen te brengen**, bundelen EU-missies de nodige middelen om **innovatie te stimuleren en concrete oplossingen te bieden** die de samenleving ten goede komen.”*

Bron: Europese Commissie



EUROPEAN UNION

EU MISSIONS

100 CLIMATE-NEUTRAL AND SMART CITIES

OBJECTIVES OF THE EU CITIES MISSION

- 100 **climate-neutral** and **smart cities** by 2030
- Ensure that these cities act as **experimentation and innovation hubs** to put all European cities in a position to become climate-neutral by 2050

SELECTED CITIES

- 100 EU cities
- 12 cities from countries associated to Horizon Europe, the EU's research and innovation programme (2021-2027).

Cities from every Member State

Capital cities

Small, medium, large cities

Frontrunners and less prepared cities



Het kernidee van een 'missie'



Na het verschijnen van Mariana Mazzucato's boek **The Entrepreneurial State** zijn missies al snel mainstream geworden, bijvoorbeeld via het Horizon Europe-financieringsprogramma voor onderzoek en innovatie van de Europese Commissie.

Ze zijn een voorbeeld van overheden die actief proberen de huidige maatschappelijke transformaties te **sturen** (in plaats van erdoor te worden gestuurd).



Reikwijdte van de missie

De EU Cities Mission brengt lokale overheden, burgers, bedrijven, investeerders en nationale en regionale instanties samen om

1. te zorgen voor 100 klimaatneutrale en slimme steden tegen 2030
2. ervoor te zorgen dat deze steden fungeren als experimentele en innovatieve knooppunten, zodat alle Europese steden tegen 2050 dit voorbeeld kunnen volgen

De missie zal dit realiseren door middel van innovatie, samenwerking en het testen van oplossingen in stedelijke omgevingen.

Bron: [Europese Commissie](#)





Reikwijdte van de missie

De EU-missie voor steden brengt lokale overheden, burgers, bedrijven, investeerders en nationale en regionale instanties samen om

1. te zorgen voor 100 klimaatneutrale en slimme steden tegen 2030
2. ervoor te zorgen dat deze steden fungeren als experimentele en innovatieve knooppunten, zodat alle Europese steden tegen 2050 dit voorbeeld kunnen volgen

De missie zal dit realiseren door middel van innovatie, samenwerking en het testen van oplossingen in stedelijke omgevingen.

Bron: [Europese Commissie](#)

Samenwerking tussen meerdere actoren en op verschillende niveaus

Een duidelijk omschreven, ambitieus

collectief doel Leren door te

experimenteren en pan-Europese uitwisseling

Steden als het 'kernniveau' voor het zoeken naar oplossingen en het organiseren van actoren rond de uitdaging



Zelfs zeer innovatieve steden ondervinden uitdagingen bij het ten volle benutten van de kansen van een missie...

Kenmerken van missies		Kansen	Uitdagingen voor steden bij het benutten ervan
Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel		Duidelijkheid → Gedeelde visie op klimaatneutraliteit, waarbij burgers en belanghebbenden worden gemobiliseerd rond een gedurfde doelstelling. Doel → Langetermijnrichting om investeringen en beleid te verankeren.	Momentum → Het vasthouden van ambitie die verder reikt dan verkiezingsperiodes en over lange perioden (verder dan één enkel project). Vertaling → Het omzetten van visionaire doelen in uitvoerbare actiepakketten op stadsniveau.

Bron: Aangepast van Demos Helsinki: [Missions for governance: Unleashing missions beyond policy](#) (2022) om in de context van de EU Cities Mission te plaatsen



Zelfs zeer innovatieve steden ondervinden uitdagingen bij het ten volle benutten van de kansen van een missie...

Kenmerken van missies	Kansen	Uitdagingen voor steden bij het benutten ervan
Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel	Duidelijkheid → Gedeelde visie op klimaatneutraliteit, waarbij burgers en belanghebbenden worden gemobiliseerd rond een gedurfde doelstelling. Doel → Langetermijnrichting om investeringen en beleid te verankeren.	Momentum → Het vasthouden van ambitie die verder reikt dan verkiezingsperiodes en over lange perioden (verder dan één enkel project). Vertaling → Het omzetten van visionaire doelen in uitvoerbare actiepakketten op stadsniveau.
Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus samenwerkingsinspanning	Synergieën → Afstemming tussen stadsdiensten, bedrijven, gemeenschappen en kennisinstellingen. Hefboomeffect → EU- en nationale middelen ontsluiten.	Verticale afstemming → Belangen op stads-, regionaal, nationaal en EU-niveau met elkaar verzoenen. Horizontale afstemming → Het doorbreken van silo's tussen stadsdiensten en lokale actoren. Complexiteit → Omgaan met afwijkingen en administratieve lasten.

Bron: Aangepast uit *Demos Helsinki: Missions for governance: Unleashing missions beyond policy* (2022) ter contextualisering van de EU Cities Mission



Zelfs zeer innovatieve steden ondervinden uitdagingen bij het ten volle benutten van de kansen van een missie...

Bron: Aangepast uit *Demos Helsinki: Missions for governance: Unleashing missions beyond policy* (2022), aangepast aan de context van de EU Cities Mission

Kenmerken van missies	Kansen	Uitdagingen waarmee steden worden geconfronteerd bij het benutten ervan
Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel	Duidelijkheid → Gedeelde visie op klimaatneutraliteit, waarbij burgers en belanghebbenden worden gemobiliseerd rond een gedurfde doelstelling. Doel → Langetermijnrichting om investeringen en beleid te verankeren.	Momentum → Het vasthouden van ambitie die verder reikt dan verkiezingsperiodes en over lange perioden (verder dan één enkel project). Vertaling → Het omzetten van visionaire doelen in uitvoerbare actiepakketten op stadsniveau.
Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus samenwerkingsinspanning	Synergieën → Afstemming tussen stadsdiensten, bedrijven, gemeenschappen en kennisinstellingen. Hefboomeffect → EU- en nationale middelen ontsluiten.	Verticale afstemming → Belangen op stads-, regionaal, nationaal en EU-niveau met elkaar verzoenen. Horizontale afstemming → Het doorbreken van silo's tussen stadsdiensten en lokale actoren. Complexiteit → Omgaan met afwijkingen en administratieve lasten.
Steden als het 'kernniveau' voor het zoeken naar oplossingen en het organiseren van actoren	Legitimiteit → Steden staan het dichtst bij de burgers en bevorderen vertrouwen, zichtbaarheid en maatschappelijk draagvlak. Leiderschap → Het stedelijk niveau als 'levende laboratoria' voor systemische transformatie.	Betrokkenheid → Het veiligstellen van steun vanuit verschillende belangengroepen om continuïteit te waarborgen. Vertrouwen → Duurzame allianties smeden tussen diverse belanghebbenden. Fragmentatie → Geïsoleerde vlaggenschipprojecten vermijden en tegelijkertijd zorgen voor systemische verandering in de hele stad.

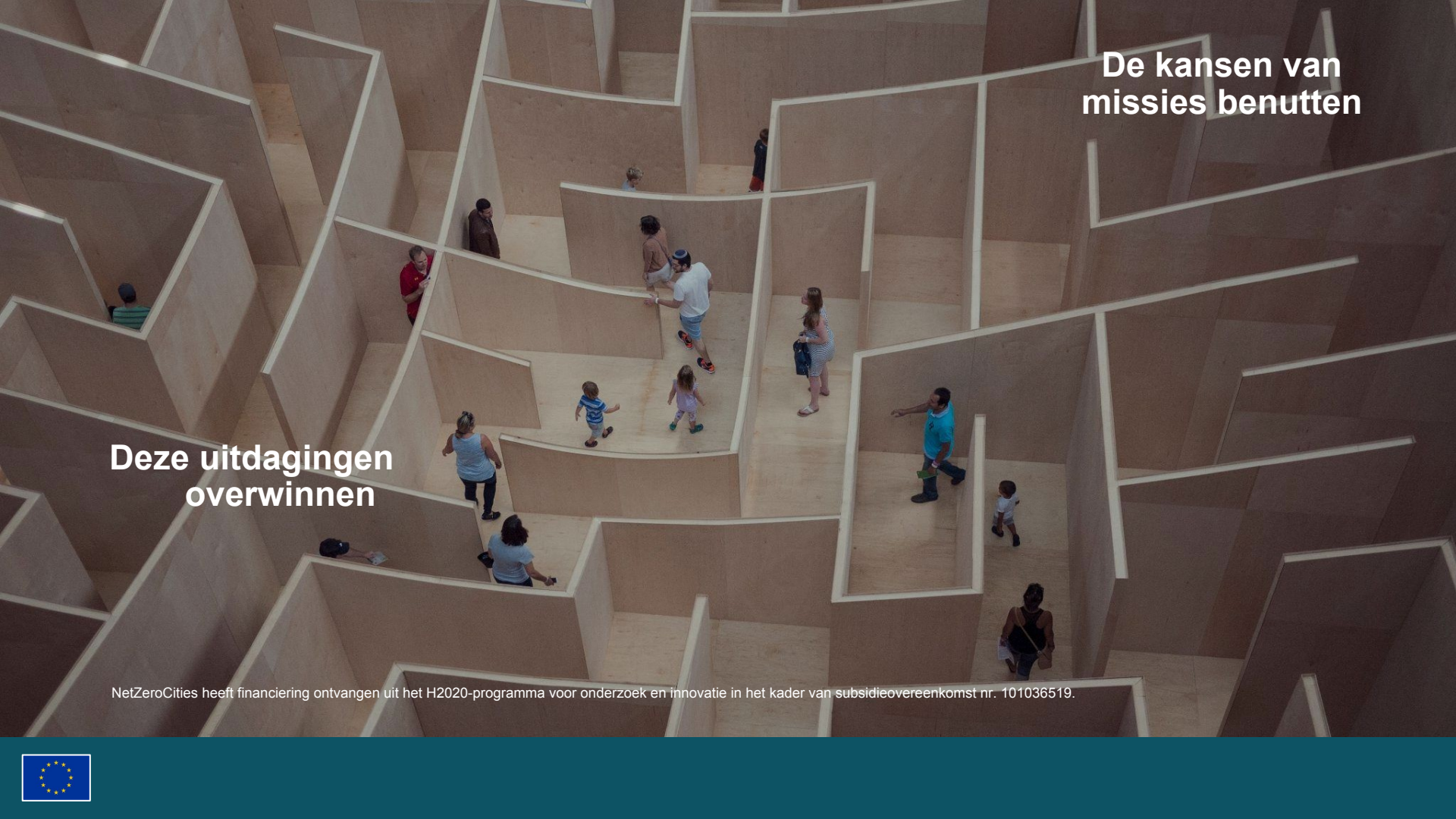


Zelfs zeer innovatieve steden ondervinden uitdagingen bij het ten volle benutten van de kansen die een missie biedt...

Bron: Aangepast uit *Demos Helsinki: Missions for governance: Unleashing missions beyond policy* (2022) om in de context van de EU Cities Mission te plaatsen

Kenmerken van missies	Kansen	Uitdagingen voor steden bij het benutten ervan
Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel	Duidelijkheid → Gedeelde visie op klimaatneutraliteit, waarbij burgers en belanghebbenden worden gemobiliseerd rond een gedurfde doelstelling. Doel → Langetermijnrichting om investeringen en beleid te verankeren.	Momentum → Het vasthouden van ambitie die verder reikt dan verkiezingsperiodes en over lange periodes (verder dan één enkel project). Vertaling → Het omzetten van visionaire doelen in uitvoerbare actiepakketten op stadsniveau.
Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus samenwerkingsinspanning	Synergieën → Afstemming tussen stadsdiensten, bedrijven, gemeenschappen en kennisinstellingen. Hefboomeffect → EU- en nationale middelen ontsluiten.	Verticale afstemming → Belangen op stads-, regionaal, nationaal en EU-niveau met elkaar verzoenen. Horizontale afstemming → Het doorbreken van silo's tussen stadsdiensten en lokale actoren. Complexiteit → Omgaan met afwijkingen en administratieve lasten.
Steden als het 'kernniveau' voor het zoeken naar oplossingen en het organiseren van actoren	Legitimiteit → Steden staan het dichtst bij de burgers en bevorderen vertrouwen, zichtbaarheid en maatschappelijk draagvlak. Leiderschap → Het stedelijk niveau als 'levende laboratoria' voor systemische transformatie.	Betrokkenheid → Het veiligstellen van steun vanuit verschillende belangengroepen om continuïteit te waarborgen. Vertrouwen → Duurzame allianties smeden tussen diverse belanghebbenden. Fragmentatie → Geïsoleerde vlaggenschipprojecten vermijden en tegelijkertijd zorgen voor systemische verandering in de hele stad.
Experimenteel leren en pan-Europese uitwisseling	Flexibiliteit → Ruimte om nieuwe benaderingen in de praktijk te testen, uit te proberen en aan te passen. Leren → Leren van vergelijkbare steden in heel Europa om innovatie te versnellen.	Evaluatie → Gebrek aan robuuste instrumenten om proefprojecten te beoordelen en bij te houden wat wel en niet werkt. Opschaling → Moeilijkheden bij het mainstreamen van succesvolle experimenten buiten het kader van kleine projecten. Opnamecapaciteit → Beperkte tijd en middelen om lessen uit uitwisselingen in de praktijk te brengen.





De kansen van
missies benutten

Deze uitdagingen
overwinnen

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



De kansen van
missies benutten



*Een nieuwe visie op
hoe steden
functioneren*

Deze uitdagingen
overwinnen

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie onder subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Een nieuwe visie op de werking van steden



Missies zijn een voorbeeld van een nieuwe aanpak, ontstaan uit noodzaak.



Er is nu het besef dat de manier waarop we tot nu toe hebben bestuurd, niet geschikt is voor uitdagingen zoals klimaatverandering, en deze zelfs heeft verergerd of aangewakkerd.

(in silo's, top-down, gericht op de korte termijn, zonder ten volle gebruik te maken van de kennis en het coördinatiepotentieel van actoren buiten de overheid)

Daarom is het aanpassen van de manier waarop we dingen doen (incrementalisme) niet meer dan 'stoelen herschikken'.

Om een rol te kunnen spelen bij het sturen van (in plaats van gestuurd te worden door) de huidige maatschappelijke transformaties, moeten steden bewust op zoek gaan naar manieren om de uitdagingen voor een nieuwe benadering van bestuur te overwinnen.

Het Transition Team is de 'motor' die dit proces voortstuwt.



Het werk van steden opnieuw vormgeven



Een manier om dit te vereenvoudigen – en die nuttig is om hierover na te denken – is de *interne* en *externe* rol en het werk van steden.



Intern
(hoe de stad
functioneert binnen het
stadsbestuur)

Voor beide is het bewust worden nagedacht over hoe een stad anders kan werken om **nieuwe vaardigheden op te bouwen, op nieuwe manieren te werken en nieuwe oplossingen te zoeken**. Dit is een leerproces en verschillende mensen kunnen hierin verschillende rollen vervullen...

Cultuurverandering:

‘zachtere’ besturing van het

ecosysteem:

cultuur, mentaliteit en capaciteiten van de organisatie en de mensen daarbinnen

Capaciteit voor leiderschap in het

de manieren waarop steden de interactie aangaan met en stimuleren het bredere stedelijke ecosysteem (bijv. particuliere actoren)

Domeinspecifiek

bestuur: ‘hard’ bestuur van

systemen, processen en strategieën in specifieke sleuteldomeinen (bijv. stadsplanning, mobiliteit, energie)

Bestuur op meerdere niveaus:

bestuur van samenwerking tussen steden in verschillende vormen en voor verschillende doeleinden, evenals bestuur op het niveau van stad-natie en stad-EU

Extern (hoe het
stadsbestuur met
anderen
samenwerkt)



Wat is de rol van het transitieteam hierin?



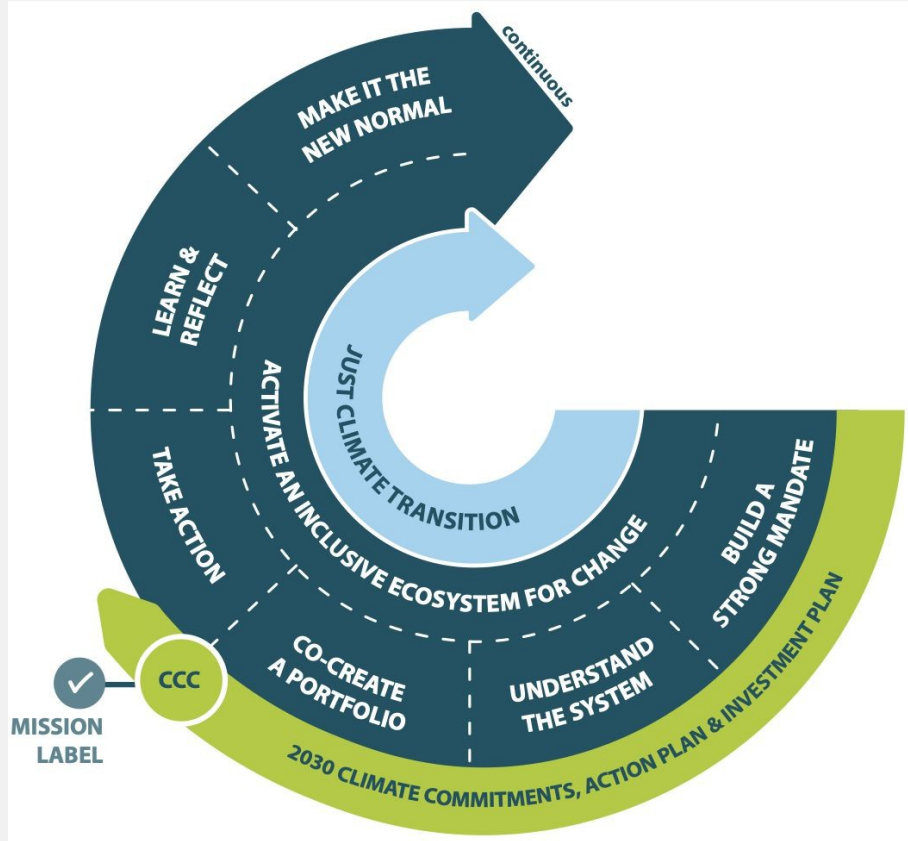
NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie onder subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Samenvatting: Wat zijn transitieteams?

- Het zijn grensoverschrijdende, afdelingsoverschrijdende groepen.
- Ze komen in vele vormen voor – er is geen standaardoplossing!
- Ze coördineren het werk van het stadsbestuur en andere lokale actoren om de gezamenlijke doel van klimaatneutraliteit. Daarom vervullen ze zowel een ‘interne’ als een ‘externe’ rol.
- Ze fungeren als tussenpersonen om te faciliteren, coördineren en betrokkenheid te creëren. Ze doen niet alles.
- Ze beschikken over diverse vaardigheden om te innoveren en oplossingen te vinden voor complexe uitdagingen door middel van samenwerking.





Transitieteams spelen een cruciale rol in het traject van een stad naar klimaatneutraliteit.

Zonder een effectief transitieteam kunnen de ambities en de wil om te handelen van een stad niet worden gerealiseerd.

Ze fungeren als de drijvende kracht en coördineren de visie, de actoren en de maatregelen om ervoor te zorgen dat de uitvoering wordt gestimuleerd, dat alle actoren hun rol in de klimaattransitie vervullen en dat de opgedane kennis wordt gebruikt voor verdere verbetering.



Kenmerken van de missies	Kansen	Uitdagingen waarmee steden worden geconfronteerd bij het benutten ervan	Hoe helpen transitieteams hierbij?
Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel	Duidelijkheid → Gedeelde visie op klimaatneutraliteit, waarbij burgers en belanghebbenden worden gemobiliseerd rond een gedurfde doelstelling. Doel → Langetermijnrichting om investeringen en beleid te verankeren.	Dynamiek → Het vasthouden van ambitie die verder reikt dan verkiezingsperiodes en over lange perioden (verder dan één enkel project). Vertaling → Het omzetten van visionaire doelen in uitvoerbare actiepakketten op stadsniveau.	● Het vaststellen en verduidelijken van een gedeelde visie binnen de stad en met belanghebbenden en burgers ● Samenwerking aan de gezamenlijke visie in stand houden, ook na verkiezingsperiodes of afzonderlijke projecten ● Het coördineren van individuele acties tot actiepakketten op stadsniveau die bijdragen aan de visie
Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus samenwerkingsinspanning	Synergieën → Afstemming tussen stadsdiensten, bedrijven, gemeenschappen en kennisinstellingen. Hefboomeffect → EU- en nationale middelen ontsluiten.	Verticale afstemming → Belangen op stads-, regionaal, nationaal en EU-niveau met elkaar verzoenen. Horizontale afstemming → Het doorbreken van silo's tussen stadsdiensten en lokale actoren. Complexiteit → Omgaan met afwijkingen en administratieve lasten.	● Het samenbrengen van kennis, vaardigheden, competenties en mandaten binnen gemeentelijke afdelingen, bedrijven, lokale gemeenschappen, ngo's en kennisinstellingen ● Zorgen voor afstemming van visie en actie tussen actoren om nevenvoordelen en synergieën mogelijk te maken
Steden als het 'kernniveau' voor het zoeken naar oplossingen en het organiseren van actoren	Legitimiteit → Steden staan het dichtst bij de burgers en bevorderen vertrouwen, zichtbaarheid en maatschappelijk draagvlak. Leiderschap → Het stedelijk niveau als 'levende laboratoria' voor systemische transformatie.	Betrokkenheid → Het veiligstellen van steun vanuit verschillende belangengroepen om continuïteit te waarborgen. Vertrouwen → Duurzame allianties smeden tussen diverse belanghebbenden. Fragmentatie → Het vermijden van geïsoleerde vlaggenschipprojecten en tegelijkertijd zorgen voor systemische verandering in de hele stad.	● Door actoren samen te brengen en het ontwerpen van proefprojecten en 'living labs' op stadsniveau mogelijk te maken, waarbij relevante stadsdiensten, bedrijven en lokale gemeenschappen worden betrokken ● Ervoor zorgen dat alle stemmen worden gehoord, samenwerken met lokale gemeenschappen om rechtvaardige klimaattransities mogelijk te maken
Experimenteel leren en pan-Europese uitwisseling	Flexibiliteit → Ruimte om nieuwe benaderingen te testen, uit te proberen en aan te passen in praktijksituaties. Leren → Leren van vergelijkbare steden in heel Europa om innovatie te versnellen.	Evaluatie → Gebrek aan robuuste instrumenten om proefprojecten te beoordelen en bij te houden wat wel en niet werkt. Opschaling → Moeilijkheden om succesvolle experimenten buiten kleine projecten om te mainstreamen. Opnamecapaciteit → Beperkte tijd en middelen om lessen uit uitwisselingen in de praktijk te brengen.	● Het creëren van leermechanismen en platforms om te leren van de praktijk, het coördineren van monitoring en evaluatie, en het mogelijk maken van iteratie op basis van lessen die lokaal en in andere steden zijn geleerd ● Manieren vinden en benutten om proefprojecten op stadsniveau op te schalen en de opgedane kennis te delen met andere steden en bestuursniveaus.





Dit webinar is een ruimte voor reflectie, leren en iteratie

We zien dat steden tegen vergelijkbare knelpunten en uitdagingen aanlopen bij het op gang brengen van samenwerking. Soms kan het, ondanks de oprichting van goed functionerende discussiefora, nog steeds moeilijk zijn om concrete gezamenlijke actie op gang te brengen.

Hoe kunnen we bijvoorbeeld zorgen voor intern draagvlak en voor interne en externe samenwerking? Hoe kunnen we CCC's helpen om van plannen naar de praktijk te gaan en te itereren?

Laten we vandaag met elkaar in gesprek gaan en elkaar ondersteunen!



Enkele voorbeelden van vragen die je kunt stellen bij transitieteams (her)structureren



Is klimaatactie
**geïntegreerd in de
beleidsdocumenten, de
begroting en andere
belangrijke processen van
de stad?** Wat is er nodig om
dat te realiseren?

Hebben alle afdelingen
**duidelijke rollen,
verantwoordelijkheden
en aansprakelijkheden** bij
de uitvoering van de CCC?

Beschikt het team over de
benodigde **vaardigheden op
het gebied van processen,
samenwerking en
transitiebeheer?** Zo niet,
hoe kunnen we die dan
verwerven?

Hoe worden individuele
projecten en acties
**gecoördineerd in
portefeuilles** die
synergieën en
nevenvoordelen
opleveren?

Zijn er processen voor
voortdurende **monitoring,
leren en iteratie?** Hoe
worden flexibiliteit en
aanpassingsvermogen
gewaarborgd?





Hartelijk dank!





Umeå

Lucas Röhliger



UMEÅ

*Een van de snelst groeiende regio's in
Zweden*





Umeå – Missiestad in Noord-Zweden



Umeå

- Population – 130 000
- Average age – 38
- Universities – 2
- Students – Close to 40 000
- Nationalities represented – 130



Funded by
the European Union



Gedachten over het transitieteam

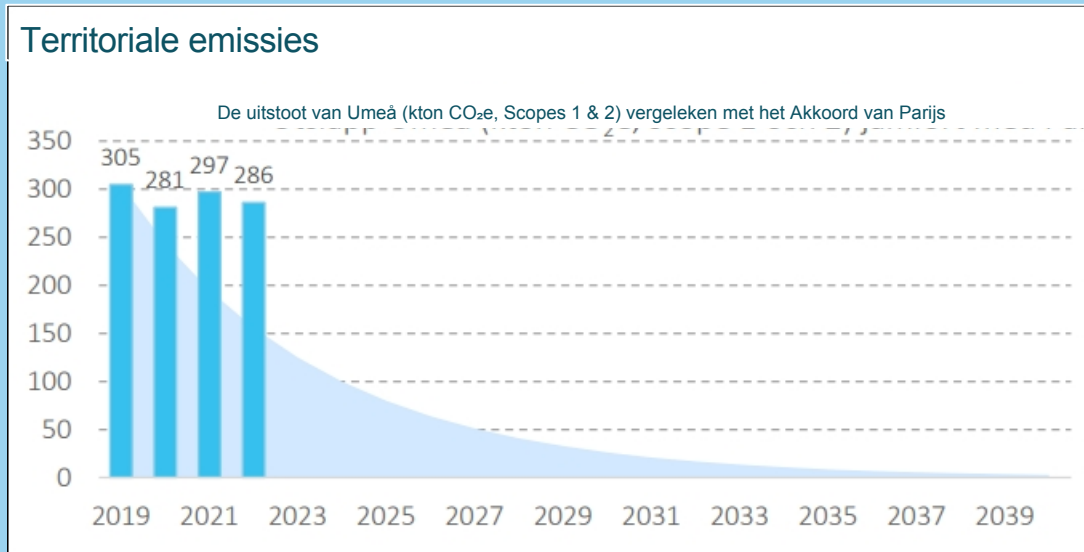
- We hebben niet één transitieteam, maar vele
- Vlakke hiërarchie versus top-down
- verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheid voor de transitie
- Zelfleiderschap
- Toewijding aan samenwerking





Het tempo van de transitie is echter te traag...

We moeten nieuwe manieren vinden om vooruitgang te boeken Wat zijn de belemmeringen voor de uitvoering





Initiatief:

Training voor belanghebbenden

”Samen de transitie leiden”





"Ik dacht altijd dat een ruimtemissie voor 70% uit technologie en voor 30% uit personeel bestond. Nu weet ik dat het juist andersom is. Als we problemen hebben, ligt dat zelden aan de technologie, maar bijna altijd aan de onderlinge relaties."

Citaat van Thomas Zurbuchen, tot 2022 wetenschappelijk directeur van de NASA, uit het boek „Leadership – The Human Impulses“

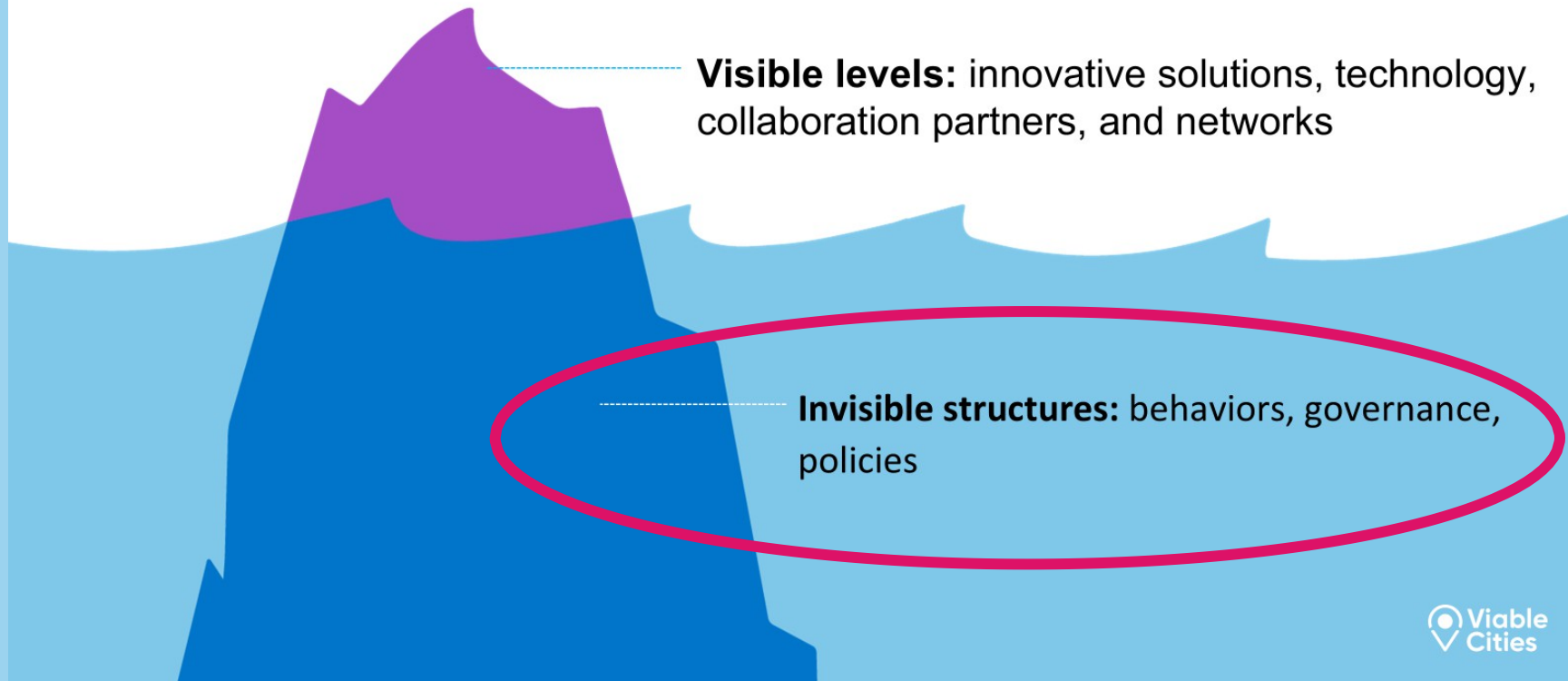


Funded by
the European Union



Systeemtransformatie – het ijsbergmodel

We need systemic change in society across multiple levels



Funded by
the European Union



Leidinggeven binnen en buiten organisaties



Att leda inom en organisation



Att leda mellan organisationer





Onze aanpak

Training voor belanghebbenden

"Samen de transitie leiden"

- **Verschillende trainingsformules.** Voor particuliere en publieke belanghebbenden. In persoon. Op onderzoek gebaseerd.
- **Leerdoelen**
 - Het vermogen versterken om innovatie/transitie te leiden in de tussenruimte.
 - Een gemeenschappelijke terminologie vaststellen.
 - Inzicht krijgen in systemen en transformatieprocessen, evenals in de eigen rol binnen het systeem.
- **Vereisten:** Vertrouwen en openheid van de deelnemers (psychologische veiligheid)
- **Leermethoden**
 - Leren en reflectie op basis van onderzoek en persoonlijke ervaringen.
 - Focus op samen creëren, leren en groeien.





We hebben „grensoverschrijders“ nodig

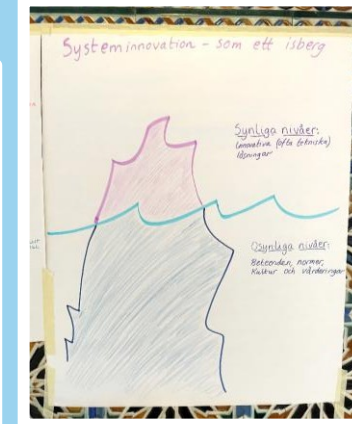
- die zich tussen verschillende domeinen bewegen – zoals afdelingen, beroepen of groepen belanghebbenden – om samenwerking en een gedeeld begrip mogelijk te maken.
- **Sociale intelligentie:** bouwt vertrouwen op, luistert actief, bemiddelt tussen verschillende perspectieven
- **Empathie & diplomatie:** navigeert tussen uiteenlopende waarden en belangen
- **Communicatie:** vertaalt vaktaal, vereenvoudigt complexiteit
- **Systeendenken:** legt verbanden tussen patronen over de grenzen van silo's heen
- **Geloofwaardigheid:** Handhaaft vertrouwen bij alle belanghebbenden
- **Domeinkennis:** diepgaand genoeg om zinvol te vertalen





“Samen de transitie leiden” Syllabus

- Systeemdenken en transformatie, transitie
- cultuur en klimaat in organisaties
- Leiderschap
- Samenwerking en leidinggeven in de ruimte tussenruimten
- Weerstand en wrijving – een natuurlijk onderdeel van transitie





Handboek: Ontwerp en replicatie van het programma



Handboek in [het Zweeds](#) en Engels beschikbaar op onze website



Funded by
the European Union



Contact en links

Spreker:

Lucas Röhlinger

**Medewerker strategische
ontwikkeling, gemeente Umeå
Zweden**

- www.umea.se/ledaomstallning
- Handboek voor leren en replicatie in het Zweeds en Engels



Funded by
the European Union



Andere praktijkvoorbeelden

Guimarães, Valladolid, Lyon



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.

Profiel van de stad Guimarães:



Bevolking: ~157.000 inwoners (op gemeentelijk niveau).

Klimaat- en CO₂-reductiestrategieën:

- **Climate City Contract (CCC)**, Mission Label ontvangen in 2024.
- **Klimaatpact:** centraal instrument, inmiddels met **meer dan 150 ondertekenaars** (bedrijven en instellingen uit diverse sectoren).
- Deelname aan EU-projecten (bijvoorbeeld **URBACT Let's Go Circular**) om de industrie, met name de textielsector, af te stemmen op decarbonisatie.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.





Oprichting van het Guimaraes Transition Team:

Betrokken partijen:

- Belangrijke afdelingen van de **stad Guimarães** (Milieu, Stedenbouw & Ruimtelijke Ordening, Mobiliteit en Vervoer, Energie-efficiëntie, Initiatiefnemer Groene Ruimtes, Economische Ontwikkeling ...).
- **Landscape Laboratory** (multidisciplinaire onderzoeksinstelling op het gebied van wetenschap en innovatie).
- **Particuliere sector**: via de geleidelijke betrokkenheid van een groeiend aantal bedrijven, te beginnen met koplopers koplopers, kmo's en grote ondernemingen, met als belangrijkste sectoren textiel, bouw, detailhandel, vervoer en bestek).
- **Het maatschappelijk middenveld en parochieverenigingen**: een groeiende rol bij het lokaal uitvoeren van acties.
- **Nationale/regionale partners**: vertegenwoordigd bij plechtigheden en in het bestuur van de missie.

Rol: samenwerken met belangrijke gemeentelijke afdelingen en verschillende externe belanghebbenden om acties te coördineren, samenwerking te bevorderen en ervoor te zorgen dat alle klimaatverplichtingen worden nagekomen volgens een gemeenschappelijke visie op de klimaattransitie



Welke ondersteunende infrastructuur neemt de stad in gebruik?



Het Landscape Laboratory: (gemeenteraad + 2 lokale universiteiten sinds 2014)

is een **multidisciplinair knooppunt** dat fungeert als een experimenteel laboratorium voor het in de praktijk testen van innovatieve oplossingen op het gebied van natuur, biodiversiteit, circulaire economie, klimaat en gezondheid. Hun rol is geleidelijk geëvolueerd naar:

- Het bieden van doorlopende technische ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van projecten;
- het ondersteunen van capaciteitsopbouw voor lokale bedrijven;
- Het faciliteren van kennisuitwisseling en monitoring tussen verschillende groepen belanghebbenden.

Het Klimaatpact: is een centraal mechanisme (met 70 tot 150 ondertekenaars) om lokale belanghebbenden af te stemmen op de klimaatdoelstellingen van de gemeente. Het bevordert ook de zichtbaarheid en erkenning van bedrijven die zich bij het pact aansluiten (gebruik van het „Guimarães 2030“-logo, promotie via sociale media, ceremonies, ambassadeursrol).



Welke concrete aanpakken/strategieën hanteert de stad?



Betrokkenheid van belanghebbenden via een gestructureerd onboardingproces:

1. Eerste visievorming en bijeenkomsten.
2. Lanceringsceremonie van het Klimaatpact.
3. Rapid Mass Engagement (RME)-evenementen om snel veel bedrijven te mobiliseren (later geïntegreerd in de jaarlijkse Groene Week).
4. Speciaal team voor bedrijfsondersteuning bij het Landscape Lab.

Groene Week: vlaggenschipevenement voor workshops, ondertekeningsceremonies, zichtbaarheid en nu (2025) het Matchmaking-evenement dat initiatiefnemers, technologieleveranciers en investeerders met elkaar in contact brengt om decarbonisatie- en circulaire projecten te versnellen.

Stimulansen voor erkenning en zichtbaarheid: het logo van het Klimaatpact, communicatie via gemeentelijke kanalen, ceremonies ter ere van de deelname van bedrijven (bijv. het toekennen van het Klimaatpact-label tijdens de Groene Week 2024).

Integratie met EU-projecten: URBACT Let's Go Circular — de lokale textielindustrie betrekken bij proefprojecten op het gebied van de circulaire economie, waarbij externe financiering wordt ingezet om deelname te stimuleren.

Thematische workshops en co-creatie: focus op mobiliteit, energie en afval — waarbij technische ondersteuning wordt gecombineerd met capaciteitsopbouw voor bedrijven.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Inzichten over Guimarães vanuit het perspectief van Mission Features



1. Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel

 *Gedeelde visie, verankerd in langdurige samenwerking*

- Gezamenlijke visie op klimaatneutraliteit onder gezamenlijke leiding van de gemeenteraad, Landscape Lab en het bedrijfsleven.
- De toezeggingen in het Klimaatpact en de evenementen tijdens de Groene Week hebben de ambitie omgezet in een samenhangend pakket maatregelen.
- Besluitvorming op basis van feiten zorgde voor continuïteit in de verschillende strategieën.

2. Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus

 *Ecosysteem van gedecentraliseerd bestuur*

- Het transitieteam mobiliseerde 17.000 lokale bedrijven, gemeentelijke afdelingen, ngo's en de academische wereld.
- Landscape Lab fungeerde als wetenschappelijk onderbouwd knooppunt voor samenhang, synergieën en nevenvoordelen.
- Een gestructureerde onboarding zorgde voor afstemming tussen symbolische en praktische toezeggingen van het bedrijfsleven.



Inzichten over Guimarães vanuit het perspectief van Mission Features



3. Steden als het ‘kernniveau’ voor het zoeken naar oplossingen en het organiseren van actoren

De gemeente als organisator van proefprojecten en living labs



- Het transitieteam fungeert als centrale bemiddelaar voor co-ontwerp.
- Matchmaking-evenementen en de Groene Week maakten samenwerking mogelijk tussen bedrijven, gemeenschappen en instellingen.
- Zichtbaarheid, prikkels en rechtvaardigheid zijn verankerd in de transitietrajecten.

4. Experimenteel leren en pan-Europese uitwisseling

Adaptief, legergericht bestuur

-  Landscape Lab zorgde voor voortdurende monitoring, kennisopbouw en capaciteitsopbouw.
- Er werd peer-to-peer-uitwisseling gestimuleerd via regelmatige bijeenkomsten met belanghebbenden en de overdracht van zakelijke kennis.
- Er wordt gewerkt aan een robuust MEL-kader om in te spelen op nieuwe uitdagingen en de impact op te schalen.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.





Profiel van de stad Valladolid:

Bevolking: 300.000 inwoners

Huidige klimaatstrategieën:

- Klimaatcontract voor de stad
- Geïntegreerde strategie voor duurzame stedelijke ontwikkeling (EDUSI)
- Verbintenissen in het kader van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie





Oprichting van het Valladolid Transition Team:

Betrokken actoren:

- **Gemeentelijke en aanverwante instanties:** Innovatie- en Duurzaamheidscentrum (IdeVa), Energieagentschap (AEMVA), huisvesting (VIVA), water (Aquavall).
- **Particuliere en maatschappelijke belanghebbenden:** beroepsverenigingen, kamers van koophandel, kmo's, maatschappelijke organisaties.
- **Regionale partners en nationaal platform:** CitiES 2030 (verbinding met ministeries en grote ondernemingen).

Rol:

Deze zijn geëvolueerd van een top-downcoördinator – het Climate Mission Team tijdens de opstelling van het CCC – naar een **gedecentraliseerd bestuursmodel** tijdens de uitvoering, gecoördineerd door de gemeenteraad, waarbij een beroep wordt gedaan op gemeentelijke instanties en regionale actoren die de rol van strategische facilitator en financier vervullen.

Deze verschuiving werd **ondersteund door duidelijke mechanismen voor publiek-private samenwerking**, zoals samenwerkingsovereenkomsten en subsidies

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-onderzoeks- en innovatieprogramma in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Welke concrete benaderingen/strategieën hanteert de stad?



Geteste methoden en benaderingen om de betrokkenheid van belanghebbenden te vergroten en gedecentraliseerd bestuur te ondersteunen

- **Verbintenisformulieren** → gestructureerde, bindende afstemming van rollen, acties en verantwoordelijkheden voor het verbreden van de betrokkenheid van belanghebbenden (regionale partners)
- **Financiële prikkels** → Subsidies voor decarbonisatie (€ 600.000, 2023) en op maat gemaakte ondersteuning voor het MKB (€ 100.000, 2024), waarbij financiering wordt gekoppeld aan deelname aan de missie.
- **Programma voor missie-ambassadeurs** → tot 2024 zijn meer dan 160 aangesloten entiteiten betrokken; jaarlijkse bijeenkomsten bevorderen de continuïteit.
- **Ontwikkeling van de outreach** → van informatie-uitwisseling via tussenpersonen → naar directe dialoog en partnerschap met het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld.
- **Afdelingsoverschrijdende coördinatie** via IdeVa, dat optreedt als bemiddelaar voor publiek-private partnerschappen.
- **Participatieve evenementen en trainingen** onder leiding van IdeVa (groepsbijeenkomsten, evaluatiebijeenkomsten, op maat gemaakte follow-ups).
- **Gegevensbeheersystemen** → volgen de deelname van belanghebbenden en de feedback, en passen de betrokkenheidsstrategieën aan.



Inzichten over Valladolid vanuit het perspectief van Mission Features



1. Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel

Gedeelde visie verankerd in het Climate City Contract

-  Verbintenisformulieren die gekoppeld zijn aan het CCC leggen duidelijke rollen en verantwoordelijkheden vast voor regionale partners.
- Financiële prikkels (bijv. € 600.000 aan subsidies voor decarbonisatie) hebben de ambitie omgezet in uitvoerbare projecten.

2. Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus

Ecosysteem van gedecentraliseerd bestuur

-  De gemeenteraad coördineert via aangesloten instanties (IdeVa, AEMVA, VIVA, Aquavall).
- Meer dan 160 missieambassadeurs betrokken (bedrijven, ngo's, verenigingen).
- Samenwerking geformaliseerd via overeenkomsten en subsidies om lokale, regionale en nationale maatregelen op elkaar af te stemmen.

Inzichten over Valladolid vanuit het perspectief van de missie



3. Steden als het 'kernniveau' voor het zoeken naar oplossingen



De gemeente als facilitator en samenbrenger

- IdeVa fungeert als bemiddelaar voor publiek-private partnerschappen.
- Participatieve evenementen en trainingen hebben een directe dialoog met het MKB en het maatschappelijk middenveld op gang gebracht.
- Gezamenlijk ontworpen proefprojecten richten zich op energie-efficiëntie, afval, water en mobiliteit op stadsniveau.

4. Experimenteel leren en pan-Europese uitwisseling



Adaptief, leergericht bestuur

- Gegevenssystemen volgen de participatie van belanghebbenden en passen de outreach aan.
- Met subsidies die gekoppeld zijn aan Mission-activiteiten werden innovatieve stimuleringsmodellen getest.
- Deelname aan CitiES 2030 en EU-projecten ondersteunt opschaling en stedenoverschrijdend leren.



Profiel van de stad Lyon:



Bevolking: 518.635 inwoners

Klimaat- en koolstofstrategieplannen:

- **PCAET** – Plan Climat Air Énergie Territorial (2020–2030) van de Métropole de Lyon: streeft naar een vermindering van de broeikasgasemissies met 55% ten opzichte van 1990 tegen 2030; een update voor de periode 2026–2031 is in voorbereiding.
- **SDE** – Schéma Directeur des Énergies (2019): energiemasterplan afgestemd op het PCAET (stadsverwarming, hernieuwbare energie, terugwinning, efficiëntie).
- **ZFE-m – Lage-emissiezone** (sinds 2020, uitbreiding in 2024–2025): geleidelijke beperkingen voor vervuilende voertuigen in Lyon/Villeurbanne/Caluire om de vervoersgerelateerde uitstoot te verminderen.
- Plan de Mobilité des Territoires Lyonnais (PMTL, 2025): **mobilitéitsplan** waarin de decarbonisatie van het vervoer en de modal shift zijn geïntegreerd.
- **Gemeentelijk energiezuinigheidsplan** (sinds 2022): vijf pijlers voor het verminderen van het gemeentelijk energieverbruik; in het eerste jaar werd een reductie van >10% gerealiseerd.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-onderzoeks- en innovatieprogramma in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.





Oprichting van het Lyon Transition Team:

Betrokken actoren

- **De stad Lyon als** initiatiefnemer, organisator, facilitator en garant voor legitimiteit
- **Agora-leden:** actoren uit de particuliere sector (groot en klein), openbare instellingen op lokaal en regionaal niveau, ngo's/het maatschappelijk middenveld, onderzoeks- en hogeronderwijsinstellingen, vertegenwoordigers van jongeren.
- **Proefprojecten en -programma's:** „Climate Hall Lyon 2030“ (inclusief de School of Resilience), lokale belanghebbenden in prioritaire wijken, „third place“-locaties, programma's buiten de locatie.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-onderzoeks- en innovatieprogramma in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.





Oprichting van het Lyon Transition Team:

Rol:

Agora Lyon 2030 is een overgangsteam/platform met meerdere actoren dat begin 2023 is opgericht

- **Lidmaatschap:** Meer dan 170 organisaties (bedrijven, overheidsinstellingen, ngo's, onderzoeksinstituten, jongerenvertegenwoordigers, het maatschappelijk middenveld) nemen deel.
- **Opdrachten:** 1) Het Lyon 2030-klimaatpact gezamenlijk ontwikkelen — een collectieve routekaart naar klimaatneutraliteit. 2) Individuele samenwerkings- en verbintenisovereenkomsten vaststellen tussen elk Agora-lid en de stad.
- **Werkwijze:** De Agora is flexibel — het ledenaantal verandert van jaar tot jaar; er worden werkgroepen gevormd rond prioritaire thema's. Het fungeert zowel als medeontwikkelaar van strategieën als als beleidsadviesorgaan.



Welke concrete benaderingen/strategieën hanteert de stad?



<i>Agora-werkgroepen en sectoroverschrijdende experimenten</i>	Belanghebbenden ontwerpen gezamenlijk oplossingen, gezamenlijke werkgroepen rond thema's (energie, mobiliteit, enz.). Dit helpt bij het op één lijn brengen van publieke en private actoren en zorgt voor gedeeld eigenaarschap.
<i>Samenwerkings- en verbintenisovereenkomsten</i>	Elk lid verbindt zich tot op maat gemaakte verbintenissen in het kader van het Lyon 2030-pact. Dit bevordert verantwoordelijkheid en afstemming op de klimaatneutraliteitsdoelstellingen van de stad.
<i>Collectieve visievorming via het Klimaatpact</i>	Een gezamenlijk opgestelde routekaart waarin gedeelde prioriteiten en actiepunten worden vastgelegd. Dit draagt bij aan het bereiken van consensus, het verduidelijken van waarden zoals soberheid en het aangeven van de te volgen koers
<i>Beleidsadviesrol / overlegplatform</i>	Agora wordt door de stad geraadpleegd over milieubeleid en -beslissingen. De stad heeft het eerste Klimaatpact in september 2023 formeel aangenomen.



Welk ondersteunend project voert de stad uit?



Proefproject: Climate Hall Lyon 2030

- Een 'derde plek' en off-site programma's die in alle stadsdelen toegankelijk zijn (met name in prioritaire / achtergestelde wijken).
- **School of Resilience:** kennis, opleiding, experimenten met burgers en onderzoekers.
- **Workshops, tentoonstellingen,** replicatie van innovaties (energiezuinige gebouwen, koolstofarme mobiliteit enz.) via lokale partners.
- **Participatieve / verhalende en narratieve benaderingen** – Gebruik van verhalen en publieke verhalen om burgers te betrekken, waardoor de klimaattransitie herkenbaarder wordt. Workshops en evenementen buiten de locatie om bewustzijn en capaciteit op te bouwen.
- **Netwerk- en capaciteitsopbouw** – Verenigingen, lokale ngo's, de academische wereld en het bedrijfsleven samenbrengen en vaardigheidsontwikkeling, bewustmakingsprogramma's en opleidingen mogelijk maken.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-onderzoeks- en innovatieprogramma in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Inzichten uit Lyon vanuit het perspectief van Mission Features



1. Een duidelijk omschreven, ambitieus collectief doel

Gedeelde visie verankerd in het Klimaatpact Lyon 2030

-  Agora Lyon 2030 heeft het Klimaatpact mede ontwikkeld als een collectieve routekaart naar klimaatneutraliteit.
- Meer dan 170 organisaties hebben op maat gemaakte samenwerkings- en verbintenisovereenkomsten met de stad ondertekend.
- Het pact werd in september 2023 door de gemeenteraad aangenomen, waardoor de gedeelde visie werd omgezet in erkend beleid.

2. Samenwerking tussen meerdere actoren en op meerdere niveaus

Ecosysteem voor gedecentraliseerd bestuur

-  Agora brengt bedrijven, ngo's, de academische wereld, jongeren en overheidsinstellingen samen.
- Het Transitie Team fungeert als overlegplatform en beleidsadviesorgaan.
- Een dynamisch ledenbestand en thematische werkgroepen zorgen voor inclusiviteit en aanpassingsvermogen.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Inzichten over Lyon vanuit het perspectief van Mission Features



3. Steden als het ‘kernniveau’ voor het zoeken naar oplossingen

De gemeente als samenbrenger en facilitator

-  De stad Lyon fungeert als garant voor legitimiteit, initiatiefnemer en enabler.
- Agora-werkgroepen ontwerpen gezamenlijk oplossingen op het gebied van energie, mobiliteit en andere prioriteiten.
- Samenwerkingsovereenkomsten verankeren verantwoordingsplicht bij publieke, private en maatschappelijke actoren.

4. Experimenteel leren en pan-Europese uitwisseling

Adaptief, legergericht bestuur

-  Het proefproject “Climate Hall Lyon 2030” en de School of Resilience fungeren als levende laboratoria voor experimenten, opleidingen en burgerbetrokkenheid.
- Verhalen vertellen en participatieve benaderingen bevorderen capaciteit en bewustwording in alle stadsdelen.
- Netwerkopbouw en het opschalen van lokale innovaties versterken de schaalvergroting en het adaptief bestuur.

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-onderzoeks- en innovatieprogramma in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.





Belangrijkste lessen

- **Institutionalisering van participatieve platforms:** De Agora Lyon 2030 laat zien hoe een stabiele, raadgevende structuur legitimiteit kan verankeren en diverse actoren in staat stelt om zich het traject naar klimaatneutraliteit eigen te maken.
- **Steun van de stad versterkt de geloofwaardigheid:** door het Klimaatpact in 2023 officieel aan te nemen, heeft de stad de dialoog met belanghebbenden omgezet in erkend beleid, waardoor het vertrouwen en de verantwoordingsplicht zijn versterkt.
- **Een evenwicht vinden tussen inclusiviteit en aanpassingsvermogen:** de veranderende samenstelling van de leden en werkgroepen houdt de Agora dynamisch en open, terwijl ervoor wordt gezorgd dat nieuwe actoren zich kunnen aansluiten en kunnen bijdragen aan het vormgeven van prioriteiten.
- **Samenwerkingsovereenkomsten brengen diverse actoren op één lijn:** op maat gemaakte toezeggingen stellen particuliere, publieke en maatschappelijke belanghebbenden in staat om op hun eigen niveau bij te dragen, terwijl ze toch verbonden blijven met een gezamenlijke routekaart.
- **De visie moet worden gekoppeld aan uitvoeringsstructuren:** Co-creatie bevordert ambitie en eigenaarschap, maar het vertalen van een collectieve visie naar gefinancierde, meetbare acties vereist sterkere operationele en monitoringsystemen.
- **Ondersteuningsmechanismen zijn cruciaal voor rechtvaardigheid:** om alle actoren aan boord te houden – met name kmo's, grassroots-organisaties en organisaties met minder middelen – moet technische en financiële bijstand gepaard gaan met de toezeggingen.





Vragen en antwoorden:

10 minuten



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Uitwisseling met elkaar:

Uitwisseling en discussie met collega's in een aparte ruimte

40 minuten



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Richtlijnen voor de inleidende discussie: 10 min

Denk na over het inleidende gedeelte en de gepresenteerde casussen: Umeå

In hoeverre zijn de voorbeelden herkenbaar in uw lokale context?

- Heeft u met soortgelijke uitdagingen te maken gehad?
- Welke oplossingen hebt u toegepast?

Als sommige van de gepresenteerde oplossingen als inspiratiebron dienen...

- Wat zou je moeten aanpassen om ze in jouw context effectief te laten zijn?
- Welke hiaten en belemmeringen zou u moeten overwinnen?
- Welke reeds bestaande kansen zou u kunnen benutten?

NetZeroCities heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101036519





Richtlijnen voor de eerste discussieronde: 30 min

Ervan uitgaande dat u uw transitieteam aan het herstructureren bent

- Waarom voert u deze herstructurering door?
- Welke behoefte aan herstructurering is er ontstaan? Wat heeft niet gewerkt of moet verder worden aangepast?
- Hoe gaat u uw team herstructureren?

Diepgaande vragen die je jezelf moet stellen bij het herstructureren

- Hebben alle afdelingen duidelijke rollen, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden bij de implementatie van CCC?
- Beschikt het team over de benodigde vaardigheden op het gebied van processen, samenwerking en transitiebeheer? Zo niet, hoe kunnen we deze dan verwerven?
- Is klimaatactie geïntegreerd in de beleidsdocumenten, de begroting en andere belangrijke processen van de stad? Wat is er nodig om dat te realiseren?
- Hoe worden afzonderlijke projecten en acties gecoördineerd tot portefeuilles die synergieën en nevenvoordelen tot stand brengen?
- Zijn er processen voor continue monitoring, leren en iteratie? Hoe worden flexibiliteit en aanpassingsvermogen gewaarborgd?



Uitdagingen en kansen beoordelen en in kaart brengen: 30 min



Instructie:

- **Beoordeel en breng je uitdagingen en kansen in kaart bij de herstructurering van je TT (15 min)**

Ervan uitgaande dat u uw transitieteam aan het herstructureren bent:

- Kies een belangrijke uitdaging waarmee je bij deze inspanningen te maken kunt krijgen (we brengen deze in kaart in Miro)
- Denk na over hiaten en kansen waarmee je rekening moet houden?

2. Zoek naar concrete stappen en een strategie om de meest terugkerende uitdagingen aan te pakken (15 min)

- Laten we ons concentreren op enkele terugkerende uitdagingen die we in kaart hebben gebracht (gebruik Miro om ze te visualiseren):
- Welke methoden, structuur en goede praktijken kunnen we toepassen?
- Wie moet hierbij worden betrokken?
- Wat zijn de volgende stappen die moeten worden genomen? Denk na over ontbrekende middelen, vaardigheden of blinde vlekken waarmee rekening moet worden gehouden?





Samenvatting & Afsluiting

10 minuten



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie onder subsidieovereenkomst nr. 101036519.



Verslag in de plenaire vergadering

- Wat kwam er naar voren tijdens de groepsdiscussie?
- Welke interessante onderwerpen/strategieën hebben jullie besproken?

- Wat heb je vandaag geleerd?
- Waar zou je je de volgende keer graag verder in verdiepen?





Bedankt!

We zien elkaar op 7 oktober voor de derde sessie over het mandaat – De kracht om te handelen

carlotta.f@demsoc.eu

lilybell.evergreen@demoshelsinki.fi

marcial@darkmatterlabs.org



Dit project heeft financiering ontvangen uit het H2020-programma voor onderzoek en innovatie onder subsidieovereenkomst nr. 101036519.

Neem contact op met NetZeroCities!



@NetZeroCitiesEU



NetZeroCities



NetZeroCitiesEU



NetZeroCities EU



www.netzerocities.eu



hello@netzerocities.eu



Funded by
the European Union